

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра іноземних мов _____ (№704)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи/
Голова НМК

 Л. Л. Носач
(підпис) (ініціали та прізвище)
«30» серпня 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА(німецька мова)
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Міжнародна економіка»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Робоча програма «Друга іноземна мова (німецька мова)»

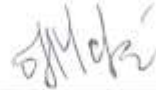
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньою програмою «Міжнародна економіка»

« 23 » серпня 2019 р., – 13с.

Розробник: О.М. Маковей асистент каф. іноземних мов

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри

704 Іноземних мов

(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2019 р.

Завідувач кафедри к.п.н., доцент

(науковий ступінь і вчене звання)

І. М. Шульга

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування Показників		Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти		Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 8		Галузь знань <u>29 «Міжнародні відносини»</u> (шифр і найменування)		Денна форма навчання	
Кількість модулів – 2 Змістовних модулів – 4				Цикл загальної підготовки	
Загальна кількість годин – 240		Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини» <u> </u>			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 104/136

*Аудиторне навантаження може бути збільшене або зменшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Друга іноземна мова» є надання знань з фонології, фонетики, морфології, синтаксису і стилістики, базової лексики, побутової тематики та основних мовленнєвих засобів для реалізації спілкування.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Друга іноземна мова» є ефективно здійснювання актів усної і писемної комунікації під час професійного спілкування з іноземними партнерами: в діалогічному та монологічному мовленні; в аудіюванні та писемному мовленні.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Знати: основні закони і закономірності фонетичного та граматичного строю сучасної німецької мови: її основний словниковий склад, основні правила стилістики для формування своєї усної та письмової мови в залежності від змісту висловлювання.

вміти: розуміти на слух мовлення (без яскраво виражених діалектних особливостей); перекладати усно і письмово (з української) німецькою мовою і з німецької мови (українською) тексти у межах вивчених тем; володіти прийомами ознайомлювального, вивчаючого та проглядового читання; володіти навиками діалогічного та монологічного мовлення, аудіювання, читання, письма.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1

Тема 1. Заняття іноземної мови.

Тема 2. Привітання та знайомство.

Тема 3. Порядок слів в простому поширеному реченні.

Тема 4. Вживання артикля.

Тема 5. Присвійні та особові займенники.

Тема 6. Відмінювання дієслів у теперішньому часі.

Змістовний модуль 2

Тема 7. Сім'я, родинні зв'язки

Тема 8. Листування.

Тема 9. Заперечення.

Тема 10. Утворення множини іменників.

Тема 11. Відмінювання сильних дієслів у теперішньому часі.

Тема 12. Наказовий спосіб.

Тема 13. Прийменники з аккузативом.

Тема 14. Відмінювання особових займенників.

Тема 15. Прийменники з давальним відмінком.

Тема 16. Друзі

Тема 17. Помешкання.

Тема 18. Прийменники подвійного керування.

Тема 19. Дієслова з відокремлюваними і невідокремлюваними префіксами.

Тема 20. Зворотні дієслова.

Тема 21. Минулий час (Perfekt).

Модуль 2

Змістовний модуль 3.

Тема 22. Вільний час.

Тема 23. Хобі.

Тема 24. Субстантивований інфінітив

Тема 25. Керування дієслів.

Тема 26. Відмінювання іменників.

Тема 27. Пошта. Поштові послуги

Тема 28. Телефонна розмова.

Тема 29. Модальні дієслова.

Змістовний модуль 4.

Тема 30. Торгівельні заклади. Універмаг, супермаркет.

Тема 31. Складносурядне речення.

Тема 32. Розділовий родовий відмінок.

Тема 33. Свята в Німеччині і Україні.

Тема 34. Відмінювання прикметників.

Тема 35. Вживання означеного і неозначеного артикля (узагальнення).

Тема 36. Числівники.

Тема 37. Неозначені займенники.

Тема 38. Минулий час допоміжних дієслів (Präteritum)

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	денна форма		
	Усього	у тому числі	
		пр.	с.р.
1	2	3	4
Тема 1. Заняття іноземної мови.	8	4	4
Тема 2. Привітання та знайомство.	9	4	5
Тема 3. Порядок слів в простому поширеному реченні.	8	4	4
Тема 4. Вживання артикля.	6	2	4
Тема 5. Присвійні та особові займенники.	9	4	5
Тема 6. Відмінювання дієслів у теперішньому часі.	8	4	4
Модульний тест. (контрольна робота).	2	2	-
Разом за змістовим модулем 1.	50	24	26
Тема 7. Сім'я, родинні зв'язки.	6	2	4
Тема 8. Листування.	4	2	2
Тема 9. Заперечення.	4	2	2
Тема 10. Утворення множини іменників.	3	1	2
Тема 11. Відмінювання сильних дієслів у теперіш-	4	2	2

ньому часі.			
Тема 12. Наказовий спосіб.	4	2	2
Тема 13. Прийменники з аккузативом.	4	2	2
Тема 14. Відмінювання особових займенників.	4	2	2
Тема 15. Прийменники з давальним відмінком.	5	3	2
Тема 16. Друзі	5	2	3
Тема 17. Помешкання.	6	2	4
Тема 18. Прийменники подвійного керування.	5	2	3
Тема 19. Дієслова з відокремлюваними і невідокремлюваними префіксами.	5	2	3
Тема 20. Зворотні дієслова.	4	2	2
Тема 21. Минулий час (Perfekt).	5	2	3
Модульний тест. (контрольна робота).	2	2	-
Разом за змістовим модулем 2.	70	32	38
Тема 22. Вільний час.	10	4	6
Тема 23. Хобі.	9	3	6
Тема 24. Субстантивований інфінітив.	5	2	3
Тема 25. Керування дієслів.	7	2	5
Тема 26. Відмінювання іменників.	6	3	3
Тема 27. Поштові послуги.	6	2	4
Тема 28. Телефонна розмова.	6	3	3
Тема 29. Модальні дієслова.	7	3	4
Модульний тест. (контрольна робота).	2	2	-
Разом за змістовим модулем 3.	60	24	36
Тема 30. Торгівельні заклади.	9	3	6
Тема 31. Складносурядне речення.	5	2	3
Тема 32. Розділовий родовий відмінок	5	2	3
Тема 33. Свята в Німеччині і Україні.	6	2	4
Тема 34. Відмінювання прикметників.	7	3	4
Тема 35. Вживання означеного і неозначеного артикля (узагальнення).	6	3	3
Тема 36. Числівники	6	2	4
Тема 37. Неозначені займенники.	7	2	4
Тема 38. Минулий час допоміжних дієслів (Präteritum).	6	3	5
Модульний тест. (контрольна робота).	2	2	-
Разом за змістовим модулем 4.	60	24	36
Всього	240	104	136

5. Теми практичних занять

№ п\п	Зміст практичного заняття
	Змістовий модуль 1.
1	Вступна бесіда про роботу над німецькою мовою, як другою іноземною. Особливості німецької мови. Німецька абетка, літери та звуки. Класифікація німецьких дієслів, іменник, означений та неозначений артиклі. Фонетичні вправи: 1-11 [1,с.42-45]
2	Фонетичні вправи: 1-15[1,с.48-52]. Порядок слів у розповідному реченні. Особові займенники. Теперішній час дієслів [1, с.84-86, 88], вправа 3 [1, с.93]
3	Вивчаюче читання тексту «Ми вивчаємо іноземні мови» [1,с.89-90]. Порядок слів у питальному та наказовому реченні. Питальні слова [1,с.88-99], вправи 4-6 [1,с.93-94]
4	Бесіда за змістом тексту «Ми вивчаємо іноземні мови» [1,с.89-90]. Вживання артикля [1,с.87], вправи: 9. 12 [1,с.94-95]
5	Вивчаюче читання тексту «Хто Ви за фахом» [1,с.90]. Бесіда за змістом тексту. Відмінювання дієслова «sein» у теперішньому часі [1,с.86-95]
6	Вивчаюче читання тексту «На занятті» [1,с.90-91]. Відео-урок 1 «Як твоє ім'я» з курсу «Alles Gute » [4]. Виконання завдань [1,с.8-14], вправа 17 [1,с.96]
7	Бесіда за змістом тексту «На занятті» [1,с.90-91]. Складений іменний присудок [1,с.86], вправи 10, 13, 15 [1,с.94-96].
8	Вивчаюче читання тексту «В аудиторії» [1,ч.1,с.103]. Відмінювання іменників [1,с.99-100]. Письмовий опис аудиторії. Вправа 3 [1,с.107]
9	Вивчаюче читання тексту «В аудиторії» [1,ч.2,с.104]. Бесіда за змістом тексту. Утворення множини іменників [1,ч.1,с.98-99]. Переказ тексту. Вправи: 6, 7 [1,с.108-109]
10	Вивчаюче читання тексту «Вони ідуть на лекцію» [1,с.105]. Відмінювання дієслова «haben» у теперішньому часі [1,с.101]. Розповідь про заняття іноземної мови(за матеріалом уроків 1, 2). Вправи: 11-14 [1,с.110]
11	Бесіда за змістом тексту «Вони ідуть на лекцію» [1,с.105]. Заперечення в німецькій мови [1,с.101-102]. Вправи: 12-14 [1,с.110-111]
12	Модульна контрольна робота
	Змістовий модуль 2.
13	Вивчаюче читання тексту «Сім'я Мюллерів» [1,ч.1,с.122-123]. Бесіда за змістом тексту. Відмінювання сильних дієслів у теперішньому часі [1,с.117]. Вправи: 3, 6, 7 [1,с.127-128]
14	Вивчаюче читання тексту «Сім'я Мюллерів» [1,ч.2,с. 123]. Бесіда за змістом тексту. Наказовий спосіб [1,с.117-119]. Вправи: 8-10 [1,с.129]
15	Вивчаюче читання тексту «У нас сьогодні гості» [1,с.124-125]. Присвійні та особові займенники [1,с.119-121]. Вправи: 15-16 [1,с.132]
16	Бесіда за змістом тексту «У нас сьогодні гості» [1,с.124-125]. Відміню-

	вання присвійних займенників [1,с.120]. Вправа: 17 [1,с.133]
17	Вивчаюче читання тексту «Наша рідня» [1,с.137]. Бесіда за змістом тексту. Розповідь про свою сім'ю. Прийменники з Akkusativ [1,с.121-122]. Вправи: 9-12 [1,с.134]
18	Вивчаюче читання тексту «Лист» [1,ч.1, с.146]. Бесіда за змістом тексту. Відмінювання іменників в дативі [1,с.141]. Вправи: 3, 6 [1,с.150]
19	Вивчаюче читання тексту «Лист» [1,ч.2, с.146]. Відмінювання особових займенників [1,с.142]. Вправи: 8, 9 [1,с.151]
20	Відео-урок 2 «Ich muss los» [4]. Вивчаюче читання тексту «Як справи у твого друга» [1,с.147]. Бесіда за змістом тексту. Прийменники з дативом. [1,с.142-145]. Вправа 15 [1,с.155]
21	Вивчаюче читання тексту «Помешкання» [1,с.165]. Дієслова «wissen» і «kennen» [1,с.149]. Вправа: 24-26 [1,с.157-158]
22	Бесіда за змістом тексту «Помешкання» [1,с.165]. Прийменники подвійного керування. [1,с.161-163]. Вправи: 9, 10, 11 [1,с.172-173]
23	Вивчаюче читання тексту «Квартира чудова!» [1,ч.1, с.165-166]. Дієслова, що керують дативом та акузативом. [1, с.146]. Вправа: 5 [1, с.171].
24	Вивчаюче читання тексту «Квартира чудова!» [1,ч.2, с.166-167]. Бесіда за змістом тексту. Дієслова з відокремлюваними і невідокремлюваними префіксами [1, с.164]. Вправи: 23, 24 [1, с.176].
25	. Вивчаюче читання тексту «Студент шукає житло» [1, с.181-182]. Бесіда за змістом тексту. Керування дієслів [1, с.168]. Вправи: 25, 26 [1, с.176-177].
26	Вивчаюче читання тексту «Вихідний день Петра» [1, ч.1, с.187]. Бесіда за змістом тексту. Зворотні дієслова [1, с.183-184]. Вправи: 7, 8 [1, с.193]. . Минулий час (Perfekt) [1, с.174-175]. Вправи: 9, 10 [1, с.194].
27	Вивчаюче читання тексту «Вихідний день Петра» [1, ч.3, с.188]. Бесіда за змістом тексту. Минулий час (Perfekt) [1, ч.1, с.187]. Вправи: 12, 13 [1, с.196].
28	Модульна контрольна робота
	Змістовий модуль 3.
29	Вступна бесіда про роботу в семестрі. Вивчаюче читання тексту «Як ти провів вихідні дні» [1, ч.1, с.188-189]. Бесіда за змістом тексту. Субстантивований інфінітив [1, с.186]. Вправи: 37, 38 [1, с.202].
30	Вивчаюче читання тексту «Як ти провів вихідні дні» [1, ч.2, с.189-190]. Бесіда за змістом тексту. Керування дієслів [1, с.190-191].
31	Розповідь про проведення вихідного дня. Діалогічне та монологічне мовлення. Вправи: 15, 16 [1, с.197]
32	Відео-урок 5 з курсу «Alles Gute» [4] Перегляд фільму та виконання завдань.
33	Переглядове читання тексту «Ярмарка» [1, с.206]. Бесіда за змістом тексту.
34	Вивчаюче читання тексту «Пошта» [1, с.212]. Бесіда за змістом тексту. Розповідь про поштові послуги. Модальні дієслова [1, с.207-208]. Впра-

	ва 1 [1, с.222-223]
35	Вивчаюче читання тексту «Телефонна розмова» [1, ч.1, с.215-216]. Бесіда за змістом тексту. Відмінювання модальних дієслів в теперішньому часі. [1, с.209]. Вправи: 9, 14 [1, с.224-226]
36	Вивчаюче читання тексту «Телефонна розмова» [1, ч.2, с.216-217]. Складання діалогів до теми. Відмінювання модальних дієслів в теперішньому часі. [1, с.209]. Вправа: 13 [1, с.225]
37	Вивчаюче читання тексту «Олаф телефонує своєму другові» [1, с.214-215]. Бесіда за змістом тексту. Складносурядне речення [1, с.209-210]. Вправи: 22, 23 [1, с.236]
38	Вивчаюче читання тексту – вправа 42 [1, с.237-238]. Бесіда за змістом тексту. Переказ тексту. Числівник [1, с.210-211]. Вправа 40 [1, с.236]
39	Розвиток навичок мовлення. Вправи 36-39 [1, с.235-237]. Складання діалогів до теми “Пошта” Керування дієслів [1, с.220]. Вправа 25 [1, с.230]
40	Модульна контрольна робота
41	Вивчаюче читання тексту «В універмазі» [1, с.252]. Бесіда за змістом тексту. Відмінювання іменника у родовому відмінку [1, с.245]. Вправи: 3, 6 [1, с.262-263]
42	Вивчаюче читання тексту «Відділ жіночого одягу» [1, с.252-253]. Бесіда за змістом тексту. Розповідь про відвідання відділу готового одягу. Розділовий, родовий відмінок [1, с.2246-247]. Вправи: 7, 8 [1, с.263]
43	Вивчаюче читання тексту «В секції взуття» [1, с.254]. Бесіда за змістом тексту. Розповідь про відвідання секції взуття. Відмінювання прикметника. Вправа: 11 [1, с.264]
44	Вивчаюче читання тексту «Я купляю подарунок» [1,ч.1, с.255]. Бесіда за змістом тексту. Розповідь про відвідання секції подарунків і вибір подарунку. Типи відмінювання прикметника [1, с.248-249] Вправа : 12 [1, с.265].
45	Вивчаюче читання тексту «В супермаркеті» [1, ч.1, с.256-257]. Бесіда за змістом тексту. Питальні слова «welcher?»,«was furein!» [1, с.249-250]. Вправи: 13, 14 [1, с.266].
46	Вивчаюче читання тексту «В супермаркеті» [1, ч.1, с.256-257]. Бесіда за змістом тексту. Питальні слова «welcher?»,«was für ein!» [1, с.249-250]. Вправи: 13, 14 [1, с.266].
47	. Вивчаюче читання тесту «Різдво» [1, ч.1, с.286]. Бесіда за змістом тексту. Неозначений займенник «тап»[1, с.283]. Вправа: 13 [1, с.295].
48	Вивчаюче читання тесту «Різдво» [1, ч.2, с.286]. Бесіда за змістом тексту. Відмінювання власних імен. [1, с.284]. Розповідь про святкування Різдва в Україні та Німеччині. Вправи: 7, 8 [1, с.292].
49	Вивчаюче читання тексту «В гостях» [1, с.287-289]. Бесіда за змістом тексту. Прийменники з генітивом [1, с.285]. Вправи: 4, 5 [1, с.291-292].
50	Переказ тексту «В гостях» [1, с.287-289]. Діалогічне мовлення за темою. Числівники [1, с.283]. Вправи: 18, 19, 20 [1, с.297].

51	Текст-вправа 10 [1, с.293-294]. Переглядове читання. Бесіда про свята в Німеччині та Україні. Минулий час (Präteritum)допоміжних дієслів [1, с.284]. Вправа: 17 [1, с.296].
52	Модульна контрольна робота.

Практичне заняття – 2 години. Разом - 104годин.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин
1	2	3
1	Читання та переклад текстів за темою	25
2	Діалогічне та монологічне мовлення	65
3	Граматичні конструкції	46
	Разом	136

8. Методи навчання

Протягом проведення практичних занять, індивідуальних консультацій (при необхідності), використовуються граматично-перекладний, когнітивний ситуативний та комунікативний методи.

9. Методи контролю

Контроль знань студентів здійснюється під час проведення **поточного, модульного (проміжного) та підсумкового контролю.**

Поточний контроль

У зв'язку з тим, що дисципліна має суто практичну орієнтацію, майже кожне заняття може містити засоби поточного контролю, які проводяться у вигляді експрес-опитування, перевірки виконання завдань позааудиторної самостійної роботи та поточного тестування на перевірку знань мовного матеріалу та умінь і навичок читання, аудіювання, говоріння та письма.

Пропонуються наступні критерії ‘ відстеження’ за рівнем засвоєння знань, формуванням навичок і вмінь (поточний контроль):

1. змістовність: відповідність теми, розкриття теми, обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації;
2. когерентність: логічність викладу, чіткість структури, зв'язність висловлювань, реалізація комунікативного наміру;
3. лексична адекватність: використання лексики відповідно до комунікативного наміру та визначеного рівня володіння іноземною мовою;
4. граматична коректність: дотримання правил орфографії і пунктуації, правильність вживання різноманітних граматичних структур;
5. відповідність фонетичним нормам: правильність вимови, інтонації, темпу мовлення.

Модульний (проміжний) контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи (МКР), спрямованої на всебічну комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння студентами всього навчального матеріалу, що входить до кожного модуля. У кожному семестрі планується проведення двох модульних контрольних робіт.

ЗМІСТ ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модульна контрольна робота складається з 3х ключових розділів: Hören (аудіювання), Lesen (читання), lexikalisch-grammatischer Test (лексично-граматичний тест).

Підсумковий семестровий контроль для студентів проводиться у формі заліку (7 семестр) та екзамену (8семестр).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання роботи студента за семестр:

7 семестр

(усього 100 балів)

Для виконання навчального процесу у 2019/2020 навчальному році, а саме забезпечення проведення семестрового контролю відповідно розподілу студентів у групи за рівнем знань та згідно Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти - використовувати наступні критерії оцінювання.

- 50 балів - два модульних теста (в межах одного модуля),
- 10 балів - 100% участь в роботі на заняттях,
- 20 балів - виконання усього навчального плану за семестр,
- 20 балів - якщо середнє арифметичне усіх оцінок в журналі відповідає оцінці "відмінно", тобто 90 - 100 балів. Якщо середнє арифметичне усіх оцінок "добре", тобто 75 - 89 балів, додаємо 15 балів. Якщо "задовільно", 60 - 74 бали, додаємо 10 балів. Таким чином, студент може автоматично отримати залік. Для заліку без оцінки достатньо 60 балів за семестр. Якщо студент незадоволений оцінкою, яка у нього виходить автоматично, він має можливість її підвищити, спробувавши скласти залік .

Проведення підсумкового заліку.

Підсумковий контроль здійснюють шляхом проведення заліку. Залік перевіряє рівень комунікативної компетенції студента у межах загальновживаної тематики відповідно до вимог програми. Залік складається з письмової та усної частин: читання тексту у межах вивчених тем з метою отримання необ-

хідної інформації, складання граматичного тесту, співбесіда за засвоєною тематикою, під час якої студент має виявити своє вміння зрозуміло й коректно вести розмову і дискутувати у заданому контексті.

8 семестр **(усього 100 балів)**

Проведення підсумкового іспиту.

Підсумковий контроль здійснюють шляхом проведення іспиту. Іспит перевіряє рівень комунікативної компетенції студента у межах загальнонавчаної тематики відповідно до вимог програми. Іспит складається з письмової та усної частин: читання тексту у межах вивчених тем з метою отримання необхідної інформації, складання граматичного тесту, співбесіда за засвоєною тематикою, під час якої студент має виявити своє вміння зрозуміло й коректно вести розмову і дискутувати у заданому контексті.

Оцінювання повинно бути прозорим і зрозумілим для студента. Студенти мають бути ознайомлені з критеріями оцінювання до початку навчання. Педагогічна функція оцінювання полягає в тому, щоб зробити процес вивчення мови більш прозорим для магістрів, допомогти їм розвинути свою здатність до рефлексії та самооцінювання і таким чином надати їм можливість поступово перебрати на себе більше відповідальності за власне навчання

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Методичні розробки кафедри (ситуативні тексти та діалоги). Знаходяться в методкабінеті на кафедрі в паперовому вигляді.
2. Додатковий роздавальний матеріал, що видається студентам викладачем

14. Рекомендована література

Базова

1. В. Завьялова, Л. Ильина. Практический курс немецкого языка (для начинающих). Москва: Лист Нью, 2010.
2. Themen Neu. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. – Max Hueber Verlag, 2009.
3. Бориско Н. Ф. Бизнес-курс немецкого языка.- Киев: Логос, 2
4. Großwörterbuch. Deutsch als Fremdsprache. – Berlin-München-Wien: Langenscheidt, 20015.

Допоміжна

1. О. Кудіна, Т. Феклістова. Німецька мова для початківців. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця. Нова книга, 2014.
2. Завьялова В. М., Извольская И. В., Граматика немецкого языка, Черо. Юрайт, Москва, 2012
3. Пивовар Ю. О. Усі фрази та діалоги. Deutsch.-Харків: Торсінг Плюс, 20015
4. Панасюк Ч. Г. – И. Германия: Страна и люди.-Мн.: Віш.шк., 2004
5. Hilke Drayer, Richard Schmitt. Lehr-und Übungsbuch der deutschen Grammatik.Max HueberVerlag.2012
6. Фрайхофф Д., Бекетова О. В., Н. Ізерманн. Ринкова економіка. Видавництво Української Академії державного управління при Президентові України, Київ, 2001.

15. Інформаційні ресурси

- <http://www.dw.de>
- <http://www.engerman.de>
- <https://www.goethe.de>